

Routekaart Wallonië-Nederland: verdieping van de relaties tussen buren en vrienden

Tijdens een videoconferentie in november 2020 spraken de Waalse minister-president Elio Di Rupo en de Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops hun ambitie uit om de samenwerking tussen Nederland en Wallonië te versterken.

Deze routekaart, aangenomen ter gelegenheid van de bijeenkomst in Den Haag op 7 juni 2022 tussen de Nederlandse premier Mark Rutte en de Waalse minister-president Elio Di Rupo draagt hieraan bij.

Gezien de bevoegdheidsverdeling op Belgisch niveau is de ontwikkeling van sterke betrekkingen tussen Nederland en de verschillende regeringen van de Belgische deelstaten belangrijk voor Nederland, naast de uitstekende relaties die worden onderhouden met de federale regering van België.

Wallonië en Nederland zijn buren en vrienden en delen een grens van ongeveer 30 kilometer die de Euregio Maas-Rijn doorkruist. Ze zijn ook verbonden door hun gemeenschappelijk lidmaatschap van de Benelux Unie, evenals de Europese Unie.

Het onderhouden van goede betrekkingen is een bron van kansen voor de ontwikkeling van de bilaterale handel, maar ook voor het verbeteren van de levenskwaliteit in grensoverschrijdende stroomgebieden en grensregio's, zoals de COVID-19-crisis opnieuw heeft benadrukt.

In 2021 exporteerde Nederland voor 4,85 miljard euro naar Wallonië, terwijl Wallonië 4,97 miljard euro rechtstreeks naar Nederland exporteerde.

De belangrijkste handelssectoren tussen Nederland en Wallonië zijn producten uit de chemische en farmaceutische industrie (2,38 miljard euro in 2021) en basismetalen of fabricaten (2,05 miljard euro in 2021). Er is ook veel handel op het gebied van voedselproducten, plastic producten en dierenproducten.

Met deze routekaart willen de Waalse en Nederlandse regeringen de "*spill-over*"-effecten buiten de grensoverschrijdende gebieden versterken op uiteenlopende terreinen als landbouw, volksgezondheid, werkgelegenheid, onderzoek en innovatie, met name in de digitale sector (inclusief kunstmatige intelligentie), het milieu, ruimtelijke ordening en mobiliteit.

1. Afspraken tussen Wallonië en Nederland

Wallonië en Nederland zetten zich in om komende twee jaar de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het organiseren van **ontmoeting(en)** tussen de premier van Nederland en de minister-president van Wallonië en, afhankelijk van de behoefte, van een Nederlandse bewindspersoon aan Wallonië of van een Waals bewindspersoon aan Nederland.
2. **Jaarlijks overleg** over **politieke ontwikkelingen op Europees niveau** (met name op het gebied van cohesiebeleid, energie en klimaat, en milieu) en over bilaterale uitwisselingen. Met betrekking tot Europese aangelegenheden verbinden Wallonië en Nederland zich er specifiek toe de contacten tussen de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiger bij de EU en de Algemeen Afgevaardigde van Wallonië bij de EU te versterken. Wat betreft bilaterale uitwisselingen zullen de contacten tussen de Nederlandse ambassadeur in Brussel en de Algemeen Directeur van het Waals Agentschap voor Export en Buitenlandse Investeringen (AWEX) en Wallonia-Brussels International worden versterkt.

3. Versterken van de **uitwisseling van best practices** op het gebied van waterbeheer (inclusief hydrologie en waterkwaliteit); circulaire economie; duurzame voedselketens (inclusief biologische landbouw, voeding en gezondheid); slimme en duurzame mobiliteit (fietsinfrastructuur), emissievrije mobiliteit, inzet van elektrische laadinfrastructuur, ontwikkeling van "groene" waterstof, duurzame stadslogistiek en haven- en luchthavenontwikkeling.
4. Een "Handelsdag" die **Waalse en Nederlandse bedrijven** samenbrengt, eventueel gekoppeld aan een werkbezoek (punt 1) of een consultatie (punt 2). De ontwikkeling van contacten, ook op het niveau van topsectors, op de volgende terreinen wordt als een prioriteit beschouwd:
 - o gezondheid;
 - o ruimte;
 - o waterbeheer
 - o biologische landbouw
 - o digitaal (inclusief kunstmatige intelligentie)
5. Oprichting van een **overlegstructuur** die een of twee keer per jaar fysiek bijeen komt om **grenskwesties in verband met ruimtelijke ordening en het milieu** aan te pakken.
6. Een **uitwisseling** organiseren van **geleerde lessen naar aanleiding van de grote overstromingen veroorzaakt door de zware regenval van juli 2021**.

2. Afspraken tussen Wallonië en Nederland in het kader van de Euregio Maas-Rijn

Wallonië onderschrijft het belang van partnerschappen met nabije, vergelijkbare of complementaire regio's. In dit verband wil zij in het bijzonder haar actieve betrokkenheid met de Nederlandse provincie Limburg voortzetten in het kader van de Euregio Maas-Rijn.

De intensivering van de economische, wetenschappelijke (toegepast onderzoek) en culturele (culturele en creatieve industrie) contacten met de Nederlandse provincie Limburg wordt als een prioriteit beschouwd.

In dit verband juichen Nederland en Wallonië de door de Nederlandse provincie Limburg aangenomen agenda voor de samenwerking met Wallonië toe.

Het Interreg Maas-Rijnprogramma is een van de belangrijkste kaders voor het structureren van relaties tussen meerdere actoren aan beide zijden van de grens. Deze dynamiek, ondersteund door talrijke grensoverschrijdende projecten, vormt een solide basis die Wallonië en Nederland verder willen versterken.

De grensoverschrijdende regio tussen Wallonië en Nederland, in het hart van Europa, biedt veel kansen om een toonaangevende kenniseconomie te ontwikkelen, met name dankzij de aanwezigheid van gerenommeerde universiteiten, academische ziekenhuizen, verschillende hogescholen en geavanceerde onderzoeks- en kennisinstellingen.

Wallonië en Nederland willen dus doorgaan met het stimuleren, zoals de voorbije jaren al ontwikkeld werden, van:

- **partnerschappen gericht op het verder verbeteren van de gezondheidskennis op baanbrekende terreinen, zoals:**
 - het “**Euradiomics**”-project, dat tot doel heeft het duurzaam in de markt zetten en continue productie van op radiomics gebaseerde IT-oplossingen te verzekeren, die de analyse van standaard medische beelden voor diagnose mogelijk zullen maken;
 - het project “**Oncocare**” dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de Euregionale infrastructuur die nodig is om kennis over de behandeling van kanker te delen en te verspreiden;
 - Initiatieven om een **Euregionaal Centrum voor Kinderchirurgie** te creëren, dankzij de samenwerking tussen het Maastricht Universitair Medisch Centrum Plus (MUMC+), de Clinique CHC MontLégia, het regionaal ziekenhuiscentrum Citadelle Luik en de Uniklinik RWTH Aachen, die tot doel heeft duurzame en hoogwaardige pediatrische chirurgische zorg in de Euregio Maas-Rijn en het **Euregionaal Microbiome Centre (EMC)** te bieden, waar wetenschappers van de universiteiten van Luik, Maastricht en Aken samenwerken.

- **onderzoeks- en innovatiepartnerschappen, zoals:**
 - het “**Aacoma**”-project, dat de geavanceerde composietproductie wil versnellen in nauwe interactie met bedrijven;
 - het project “**Blockchain4Prosumers**” dat tot doel heeft blockchaintechnologie te gebruiken ten voordele van prosumenten;
 - de projecten “**ET2SMEs**” en “**E-TEST**” ter ondersteuning van de inspanningen van de regio om de Einstein Telescoop te verwelkomen.

- **partnerschappen om te reageren op crises, zoals:**
 - de oprichting van de Crisisinterventie eenheid van de Euregio Maas-Rijn “**EMRIC**”, een unieke samenwerkingsovereenkomst tussen openbare diensten die verantwoordelijk zijn voor de openbare veiligheid, waaronder brandweer, technische bijstand en medische noodhulp of zelfs de bestrijding en het beheer van rampen en crisissituaties, op hun respectievelijke grondgebied;
 - het project “**Pandemric**” waarbij de Provincie Luik en de Universiteit Maastricht zijn betrokken en dat tot doel heeft de voordelen van grensgebieden tijdens grote crises te benutten en zo een gecoördineerde methodologie te ontwikkelen om het effect van genomen maatregelen en hun gevolgen voor de gezondheid van de burgers te analyseren.
 - **projecten gericht op het vinden van grensoverschrijdende oplossingen volgend op de dramatische overstromingen van juli 2021:**
 - ✓ het project “**Flood Resilience**” dat het mogelijk maakt om de grensoverschrijdende regio in de toekomst beter voor te bereiden op overstromingen, door te bestuderen hoe rivieren en beken reageren op hevige regenval en door een beter beeld te krijgen van parameters die overstromingen in specifieke geografische gebieden beïnvloeden;
 - ✓ het “**Marhetak**”-project dat tot doel heeft de beschikbare instrumenten voor crisisbeheer te verbeteren.

Wallonië en Nederland zijn ook voornemens om specifieke aandacht te besteden aan kwesties in relatie tot beroepsopleidingen en mobiliteit in de grensregio.